

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtattak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Vármegyénk 1901. évben.

☉ Vármegyénk közigazgatási bizottsága márciusi havi ülésén tárgyalta a miniszterelnök körrendelete értelmében megkívánt és az egyes szakminiszterekhez intézett, a vármegyei közügyek állapotát kitüntető, a közélet minden fázisára kiterjeszkedő és a közigazgatás minden ágazatát feltüntető, az egyes miniszteriumok szakköre szerint csoportosított terjedelmes jelentését.

Az ezen jelentésben az egyes szakminisztereknek adott válaszok, hű tükre vármegyénk közügyeinek.

Ezen jelentésből a közérdek érdekében közöljük a következő adatokat.

A miniszterelnök ügykörére vonatkozó ügyekben a miniszterelnök azon kérdésére, hogy a törvények végrehajtása és főként az utolsó év folyamán életbe lépett törvények végrehajtása ütközött-e nehézségekbe?

A jelentés közli, hogy az 1900. évben életbe lépett bünvádi perrendtartás végrehajtása a szükséges személyzet hiányában, még most is nehézségekbe ütközik és csakis megfeszített szorgalom által érhető el.

Kívánja a jelentés, hogy a II. osztályu kereseti adó, mint az adóztatás elveivel meg nem egyező, töröltesse és helyébe más, kedvezőbb alap jelöltessék meg.

Szükségesnek tartja a jelentés az egyes kihágásokra vonatkozó nyilvántartások és pénznapiók egyesítését és az állami anyakönyvezéssel egybekötött teendő egyezésűsítését, valamint a közrendészet szempontjából a kóbor cigányoknak helyhez való kötése iránt törvényhozási vagy kormányi intézkedés lenne szükséges.

Javasolja a hálózó kereskedésnek törvényhozás utján való rendezését.

Közli a jelentés, hogy általában a munka mindenütt annyira szaporodik, hogy a rendszerezett állásokra alkalmazott egyének az azzal járó munkát csak a legnagyobb megerőltetéssel végezhetik.

Javasolja továbbá, hogy a népoktatás terén, különösen a felekezeti iskoláknál, az állami fel-

ügyelet és beavatkozás joga kibővítsék és a szegény, jobbára földművelő népnek téli foglalkoztatása céljából házi ipari, ugymint: szövészet, kosárfonás, gyermek-játék készítés lenne behozandó.

Belügyek.

Ismerteti a jelentés a közigazgatási bizottság múlt évi működését. E szerint az 1901. évben vármegyénk közigazgatási bizottsága 6 rendes ülésén elnökölt a főispán, megjegyezve, hogy a főispáni állás 1901. évi szeptember hótól üres volt.

A bizottság tagjai ellen az 1877. évi VI. t. c. 77. §-ának alkalmazása nem fordult elő és a lefolyt évben 55 esetben alkalmazott rendbüntetés és pedig megyei tisztviselő ellen 10, községi közeg ellen 45. A rendbírás összege 530 koronát tesz ki. Az 1901. év január hó 1-én 69 fegyelmi ügy volt folyamatban.

A jelentésnek a belügyminiszter ügykörére vonatkozó része a jelentésnek közli, hogy a főispán, illetve kormányzó aispán a központi tisztikar tevékenységéről a három ízben tartott számonkérőszék alkalmával győződött meg.

A törvényhatóság kezelése alatt álló házi és árva-pénztár havonként rendszeresen, valamint a törvényhatósági bizottság kiküldöttjei által egy ízben megvizsgáltattak s úgy a havi, mint a törvényhatósági vizsgálat alkalmával visszaélés vagy szabálytalanság elő nem fordult.

Vármegyénk vagyon állagában nevezetesebb változás nem fordult elő és az 1901. évi pótdó 323,259 kor. 88 fillért tesz ki, ami 4/13 %-nak felel, ugyanennyi volt az előző évben is.

Építkezésekre és vicinális vasutakra a törvényhatóság kölcsönt nem vett fel és mint jogi személy eleget tett vagyonjogi kötelezettségeinek.

A községi élet.

A lefolyt év folyamán oly eset nem merült fel, hogy a törvényhatóságnak az 1886. XXII. t. c. 26. §-a alapján vármegyei községi belügyeibe beavatkozni kellett volna.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke kellő időben kiigazított és a községi választások, a községi képviselőtestületek választott tagjai és az előjáróságok megbízásuk tartama alatti működése figyelemmel kísértetett. A választott tagok és előjáróságok megfizetése nem járt le és a községi képviselőtestület felosztásának szüksége nem merült fel, községi vagyonkezelés zárlat alá vétele sem történt.

A vármegye összes községei és Zenta rendezett tanácsos város jóváhagyott költségvetéssel bírnak és az 1900. évi számadások számszaki felülbírálat alatt állanak; ezek közül 31 közigyűlésileg végeztetett, 20 a községeknek pótlásra kiadott észrevételekkel, 11 válaszelefelettel visszaérkezett és 49 vizsgálatlan.

A községi ingatlan vagyon kezelése szabályszerű, az 1894. évi XII. törvények követelményeinek megfelelő. Az ingatlan nyilvános árverésen adatik bérbe és kiváló gond fordítatik arra, hogy a kezelésnél a legnagyobb jövedelem érressék el. Az összes községek ügy- és pénzkezelése megvizsgáltott és az észlelt hiányok nagy részben pótolattak.

Apatin mellett a kincstár egy új községet kezdett telepíteni és a községi rendészetet a szabályszerűen rendezésített községi rendőség látja el, mely a kívánalomnak megfelel.

A filantropia.

A jég Szóntán, Bodrogh-Monostorszezen, Kulpinban, O- és Uj-Soóvén és Temerinben okozott kisebb, nagyobb károkat, amelynek arányában a károsok adóleengedésben részesültek. Zentán a buzavetők rozsdá által, a kukorica pedig tartós szárazság által jelentékeny mérvben károsított meg, a kár arányában adóleengedés folyamatba tetetett, de a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság és a vármegyei közigazgatási bizottság részéről elutasított.

A jótékonyági egyletek vagyonkezelése az alapszabályok szoros betartásával történik és jövedelmük a megfelelő célokra fordítattak.

A szegényügy.

A szegényügy kellő gondozásban részesül. A vármegye valamennyi községe rendelkezik szegényalappal, mely bírságnépek, adakozások és az évi költségvetésben biztosított hozzájárulásból gyarapodik.

Jövedelme, amennyiben az szükséges, szegények eltartására fordítatik, a megmaradó pénz takarékpénztárba helyeztetik, vagy telekkönyvi biztosíték és bekelezés mellett egyeseknek kölcsönt kiadatik.

Szegényházak Begecsen, O és Uj-Futtakon, Piroson, Bács-Topolyán, Szeghegyen, O-Morovicán, Pacsér községekben és Zenta városában vannak. Az elmeorások és lelencek ügye elhanyagolva nincsen. Szabályszerű nyilvántartás vezetetik róluk és a járási orvosok által gyógykezelteknek.

Közrendészet.

A közrendészet egyes ágaiban említésre méltó mozzanat nem merült fel. A közbiztonság általában megfelelőnek mondható, a vagyonbiztonságot illetőleg a téli idő beálltával felette sok lopás történt. Mindazonáltal a csendőrség és községi rendőség együtt működése folytán a személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvben nem lett megtámadva.

A csendőrség száma és annak elhelyezése megfelelő, kívánatos azonban, hogy az őrsök mindig a rendes létszámmal rendelkezzenek. A községi rendőség a csendőrséggel vállatve, igen jó szolgálatot tesz, egyes községekben azonban még most is csekély a létszám és kevés a fizetés. Ugy a csendőrség, mint a rendőség működése kifogás alá nem vehető.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A szerelem a magyar költészetben.

— Trischler Károly felolvasása a szabad Lyceumban. —
II. közlemény.

Hiába minden busongás, könyörgés, Julia bajtáhtalan. Megátkozta, ami neki eddig legdrágább kincse volt, a szerelem, de ezt is tréfásan, igazi humoros versben. Aki nem ismeri lébaságát, nem is biheti el, mikor így énekel:

„Oh én rám kibűlt,
Élveztemre esküdt
Igen szemtelem szerelmem.“

Végre belátja, hogy célt nem ér és szerelme viszonzatlan marad, lemond róla és elbucszik tőle:

„Szivem, Isten hozzád,
Megbocsássa, ha szolgád,
Vétett ő beszédében,
Mert noha nehezen,
De tőled elmegyen.
Immár solymocskádat,
Kedves madárkádát —
Kit karodon hordottál,
Skófummal varott
Lábszinóron tartottál,
Bocsásd el békével.“

Hideg lévén kívülről,
Égvén pedig belülről
Julia szerelmétől,
Jóhamar lovakért
Járván Erdély földét.
Nem nagy fáradság nélkül
Ezt ősszerendelem,
Többé nem említvén:
Juliat immár versül.“

Tanitánya Rimay és néhány kortársa tovább haladtak a kijelölt uton. A formában kiváló volt Szecezi

Molnár Albert, de verseinek tartalma olyan pikáns, akár most egy orfeumbeli kuplé. Rimay János dalait bensőséggel jellemzi, de utat nem alkotott.

Az akkori felfogás szerint az illem nem engedte meg, a különben is nem az irodalom, hanem a személyekhez írt szerelmi dalok kiadását. De ha azokat nem is adhatták ki könyvben, másolatokból és kétségkívül a hegedősök által énekelve, elterjedtek. Ezenfelül mintha bizonyos szemérem tartóztatta volna vissza a költőket szívük érzelmeit betű által visszaadni.

Szemérmes másolók is voltak. Ezek a szerelmi dalokból istenes éneket csináltak a „kedvesem“, „szerelmem“ helyett „istenem“, „reményiségem“-emet írta. Maga Zrinyi is csak azon szerelmi költeményeit engedte kiadni, melyekben Orpheus, vagy a vadász személyébe rejtőzhetett. A theologusok meg Salamon gyönyörű szerelmes költeményeiből, az „énekek énekéből“ jelképes hymnust csináltak, mely szerint Salamon király és szeretője Krisztust és ennek egyházát jelentik.

A nép költészetében is lassan-lassan fölbangzottak a szerelmi nóták, de ezek eleinte igazi parasztdalok, durvák és nyersék. Sok van köztük, mely nem más, mint rimbe szedett cifra átkozódás és káromkodás.

Irodalmunk újabb korának kezdetén a horáciusi hétera, költői mintájuk szerelmi tárgya se hathatott kedvezően a lyra ezen ágának fejlődésére.

A klasszikus versforma se felel meg a szerelem érzésének kifejezésére, mert nehézkes. Bessenyei például, kinek igen sok szerelmi verse van, hexameterben vall szerelmet:

„Semmi sincs szabadon szeret minden állat —
E tűz világunkból soha ki nem alhat:
Azért szeress te is engem.“

Orczyval, ki ebben is Horácius nyomán jár, nem nyer a költészetben a szerelem jelentősebb szerepet, még kevésbé erkölcsi tartalmat.

Révay Miklós már nagyot halad a szerelmi lyrában. Édeszavu poétája a szerelemnek. Ez a nagy tudós, a legnagyobb magyar nyelvész, a magyar tudós társaság eszméjének a megpendítője, hevesen szerető kedély volt. Érzékeny, meleg és korához képest finom ízlésű. Ebben

kortársait fölülmulta. Ugy a forma, mint a belső tartalom modern költővé avatja, ki a magyar nyelvnek szentelt nagy munkája után, a pihenés édes óráiban szép szerelmi dalokat zengett:

„Csodát űzött a természet,
Mikor téged alkotott!
Minden szépség ott tenyészett:
Mindent reád aggatott.“

Luiza! én csillagom!
Milyen kívánságom —
Mikor éjjel égbe néztem,
Csillagokat látni,
Fényűket csodálni,
Akkor bár ég volnék
Reád lenézhetnék —
Annyi szemmel —
Mennyi tűzzel:
Fényesen ragyog az ég,
A szép csillagos ég.“

Előkelő helyet foglal el ezen kor lyrai költői között báró Amade László, ki színtén a boldog és kegyes szerelmet énekl meg dallamos, szép formájú verseiben:

„Én angyalkám,
Szép madárkám!
Ime hozzád reptültem;
Te kedvedre, kis kezre,
Mint a sólyom megjöttem.
Már szeressed hű szívemet:
Édesem, kedvesem!
Rabod vagyok kegyesem.
Addig jártál, vesszőt hánytál,
Míg megfogtad szívemet —
Lépre kértél, édesgetél,
Törbe tetted szívemet.
Ne neves, meg ne neves:
Arra kérék, csak szeress.“

Reménytelen a szerelme, meg is átkozta ezt az érzést, mely az ő hűséges, szerető szívének sok szomorúságot hozott:

Kivándorlás.
A kivándorlást illetően a vármegye kulai, palánkai és hódásági járásából sokan vándoroltak ki Amerikába, aminek oka a mindig és mindig megélhetés.
A hatóság ugyan mindent elkövet, hogy őket kivándorlási szándékukról lebeszélje, azonban legtöbbször siker nélkül, mert a már kivándoroltak otthon maradt családjainak tetemes pénzüsségeket küldenek, ami a kirándulás előmozdítására szolgál.

Közegészségügy.
A közegészségügy általában kedvező volt, az előző évhez képest javulás mutatkozik.
Járvány a vármegye minden járása és Zenta városában is fordult elő, kedvező lefolyással. A hevenyfertőző betegségek az egész vármegye területén előfordultak és elég enyhén folytak le. A terjedés megállítására jó sikerrel a szigorú elkülönítés és fertőtlenítés alkalmaztatott. A közegészségügyi személyzet általában dícséretes buzgalmat fejtett ki.

Gyámsági és gondnoksági ügyek.
A gyámsági és gondnoksági ügy a lefolyt 1901. évben a következő volt: A vármegyei árvaszéknél az 1900. év végén 5620 drb hátralékkal elintézendő volt 56.393 darab, a melyből 1901. évi december hó 31-éig 55.153 drb intéztetvén el, 1240 drb hátralék maradt.
A gyámsági kezelés a fennálló törvény és szabályrendeleteknek teljesen megfelelő és ez irányban bajok vagy nehézségek nem fordultak elő.

A községek gyámhatósági intézkedéseinek megvizsgálása az 1877. évi XX. t. c. 17. § a alapján a járási főszolgabírák által eszközöltetett és e részben eddig panaszok nem merültek fel.

Állami anyakönyvi ügyek.
Személyszaporítás volna szükséges, vagy az anyakönyvesi állás teljes önállósítása, mert az ezen munkával megbízott községi alkalmazottak csak a legnagyobb erőmegtöltés mellett nem egyszer egyéb fontos és sztrgős községi dolgok elhanyagolásával tehetnek csak eleget anyakönyvesi kötelességüknek.

Közlekedési eszközök.
A vármegye területén levő kiépített törvényhatósági közutak állapota teljesen kielégítő, azok kezelése az állami közutakkal azonos módon történik.

A kiépített közutak állapota az időjárástól függő lévén, csak annyiban mondható kielégítőnek, hogy az utiszemélyzet okserü munkálkodása az időjárás okozta rongálásokat a lehető legrövidebb idő alatt elenyészteti.

A törvényhatósági közutak folytatóság kiépítésében az elmúlt 1901. évben nagyobb mozzalom nyilvánult, a mennyiben az ó-verbázi községhez vezető elágazás, a bács-—zsablyai titeli törvényhatósági közut 0—2 klm. szakaszán és az újvidék-—szegedi törvényhatósági közut 456—46—13. klm. szakaszán az ó-beceivel összesen 8 637 klm-t hosszban az építés részben foganatba vétetett és részben befejeztetett, míg a bács-—zsablyai titeli törvényhatósági közut 36—110—42—137 klm. szakaszán, O Soóvé és O Ker között az ada-—padei komphoz vezető törvényhatósági közut 1—13—2—39 klm. szakaszán, a szeghegyi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut, a zombor-—palánkai törvényhatósági közut 55—273—61—646 klm. szakaszán Obrovác és Palanka közt és kernyaja-—o morovica-—topolyai törvényhatósági közut 28—117—32—65 klm. szakaszán O Morovica és Topolya között összesen 21—557 klm. hosszban a vonatkozó tervek elkészültek, a helyszíni bejárások foganatosítottak úgy, hogy a felső jóváhagyás után, csak az árlejtés megtartása van hátra.

Habár az utépítés a közüti költségvetés keretén belül évről-évre fejlődik, mindamellelt szükkségeknek tartjuk, hogy a vármegyénk területén levő 937 312 klm. törvényhatósági közüti hálózatból ez ideig még ki nem épített 668 klm. hosszú utvonálnak, melyek közé sok olyan tartozik, a mely nagy forgalmat közvetít, fokozott mervben mielőbb kiépítenek.

E cél elérésében egy hosszabb lejáratu kölcsön felvétele iránt a tárgyalások folyamatba tetettek ugyan, ez idő szerint azonban szünetelnek, mert a közüti

költségleíránzat szerint a jövedelmek nagyobb része a létező műntak fenntartására és a vármegyei helyi érdekű vasutak segélyezésére megszavazott összegek fedezésére vannak lekötve és így egy nagyobb kölcsön összeg törlesztésére szolgáló szabad összeg csak a jelenlegi utadó százalék 17% emelésével érhető el, a mi a lefolyt években a vármegye területén fellépett inség és a fennállott magas kamatláb miatt teljesíthető nem volt.

A jelentés szerint a vármegye törvényhatósági közutainak összes hossza 937 312 klm. A törvényhatósági közutak új hálózatának megállapítása, tekintettel arra, hogy az szorosan összefügg a tervezett helyi érdekű vasutakkal, ezen vasutak kiépítésének végleges elhatározásáig függőben tartatott.

Posta, táviró és távbeszélő.
A vármegye területén levő posták, távirók és távbeszélők állapota a közszükségletnek általán megfelelőnek, a szolgálat rendes.

A jelentés kiemeli, hogy egy a közigazgatás, mint a közzgazdaság nagy hátrányára több nagyközség kénytelen a posta előnyeit nélkülözni. Mivel ezek közül az elmúlt évben csak Lok, Vilova és Gardinovec kaptak vasuti állomásaink postahivatalt, a jelentés kéri, hogy a már az előző évek jelentéseiben felsorolt nyomós okokból a postahivatalt a pénzügyi szempontok mellőzésével is felállítandók lennének.

A község érdekeinek figyelembe vételével, illetve fokozatosabb kielégítése céljából kívánatos volna, a postautalványoknak a címzett lakásán való kifizetése: O-Verbázi, O- Nemet- és Uj-Palánkán, Bács-Almásán, Bács-Topolyán, Zsablyán, Titelen és O-Becsen is berendezni.

Kívánatos volna Gomboson, Uj Soóvé, Kernyaján és Mosorinban a postahivatalt táviróval egyesíteni.

A vármegyei telefon berendezésének jelentékeny előfeltételei létesültek az által, hogy a helyközi távbeszélő hálózatba Zombor, Szabadka, Baja és Újvidék városok bevonattak, a vármegyében levő Zenta városban és O-Becse községben pedig már van közhasználatu távbeszélő, miért is tekintettel a közigazgatási és közzgazdasági nagy előnyökre, melyet a távbeszélő általánosítása nyújt: a jelentés kéri a vármegyei távbeszélő mielőbbi berendezését.

Ipar és kereskedelmi ügyek.

A helyi kereskedelem és ipar, de a községi terhekhez hozzájáruló adófizetők érdekében is a hászaló kereskedés lehetőleg szük korlátok közé volna szorítandó és főleg az u. n. felsővidéki bázalók lennének megrendszabályozandók, a kiknek nagy része kizárólag betivásároknak jár s ausztriai termékeket árul.

A törvényhatóság területén a hitelviszonyok kielégítő. Az egyes gyáripárnál nem észlelhető, csupán a gőzmalmok kltzdenek a nagy verseny folytán.

A törvényhatóság területén mint házi ipar a szerb vászon u. n. tyjillim, zsakszövés, kosárfonás, boronafonás, seprő és szakajtó készítés izetik. A házi ipar körzete változatlan.

Tekintettel a mezőgazdasági népesség téli foglalkozására, faárunk és gyermek játékszerek készítésének meghonosítása volna celszerű, mert a mezőgazdasági nép ségnek télen — úgy szólván — nincs is foglalkozása.

Ipari munkásügyek.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt illetően (1891. XIII.) több helyen a kereskedők és szatócsok részéről azon óhaj nyilvánult, hogy annak rendelkezése csak a segédekre terjesztessék ki.

A munkások betegsegélyezéséről szóló 1891. évi XIV. t. c. végrehajtása körül az a tapasztalat, hogy a munkások segélyezése nagy nehézséggel jár, mert a munkaadók a járulékokat jó részben csak végrehajtás utján fizetik.

Az ipari munkások baleset elleni védelméről szóló 1893. évi XXVIII. t. c. végrehajtása körül különös tapasztalatok nincsenek. Általában mind a három törvény hatása üdvös.

Sztrájkmozgalom az elmúlt 1901. évben az iparos munkások körében nem volt és ipari munkások hiánya

sem volt észlelhető. Ipari munkák gyarapodás be- vandorlás utján akár más megyéből, akár külföldről nem fordult elő. Gyári telepesek munkásai között mindenttt a hazai munkások vannak nagyobb számban. Munkanélküli ipari munkások száma pedig aggodala- a munkanélküli ipari munkások száma pedig aggodala- lomra nem ad okot. A törvényhatóság területén munka- nélküliség esetére biztosító intézetek, dologházak nincsenek.

Mezőgazdaság.
Ugy a mezőgazdasági termények, mint az állati termékek értékesítésére a rendkívüli alacsony gabona és lábas jöszág ár igen nyomasztólag hat a gazda- közönségünkre.

E miatt általános pangás észlelhető megyeszerte, fokozza ezt az általános pénzkhiadás és magas kamatláb.

A jelentésnek a mezőgazdasági ügyekre vonatkozó része még a következő mezőgazdasági ügyekkel foglal- kozik: az állategészségügy, állattenyésztés, a fa- és szőlőművelés, a mezőgazdasági munkásviszonyok, az erdők, a vízjogi és halászati, a mezőrendőrség, a közzgazdasági körök ügyeivel és végül az igazság és hon- védelemügyi miniszter ügykörébe tartozó ügyekkel.

A miniszterelnök kiténtetése. Széll Kál- mán miniszterelnök magas kiténtetés részese lett, mely- nek értékét még jelentékenyen emeli a mód, ahogyan az neki adva lett. Ugyanis csütörtökön delelőt kiball- gatáson fogadta O Felsége Széll miniszterelnököt s ez alkalommal személyesen nyújtotta at neki a Szent Ist- ván-rend nagy keresztjét. A képviselőházban csakhamar elterjedt a magas kiténtetés híre és számos képviselő sietett legjobb szerencsekívánatát kifejezésre juttatni a miniszterelnök előtt. O Felsége kegye, mely ugy magá- ban a tényben, mint a legmagasabb kéziratban nyilvá- nul, minden körben a legörvedetesebb érzelmeket fogja kelteni, mert a nemzet Széll kiténtetésében a saját megbecsültetését látja, minthogy őt legjobb fiai egyiké- nek tekinti, aki a trón és nemzet közt mind bensőbbé alakítja a viszonyt s ez által a haza jövőjét a legerő- sebb támasztékokra alapítja. Váratlanul, senki által előre nem látva, semmi különös alkalomhoz hozta nem kötte, érkezett Széll Kálmán kiténtetése, a Szent István- rend nagykeresztjével való felidiszítése. Azon egyik leg- nagyobb kiténtetés, melyben Ferencz József király leg- első felelős tanácsosát, Széll Kálmánt részesíthette. A mily váratlan, épp oly nagy tehát eme kiténtetés. A korona fényének és kegyének nem is egy sugara, ha- nem egész sugárkölöje esett rá Széll Kálmán minisz- terelnökre, hatalmas és intenzív világításba helyezve a szabadelvű párt vezetésének és a kormány fejének állam- férfiúi alakját s egyéni jelentőségét. E feny rávilágít egyszersmind az egész kormányra, annak parlamenti támaszára: a szabadelvűpárt és az egész kormányzati rendszerre, melynek közvetlen intézője Széll Kálmán miniszterelnök, de támasza és erőforrása a nagy, hatal- mas, lelkesült és vezérere büszke szabadelvűpárt. A mily hódolattal fogadja bizonyára Széll Kálmán minisz- terelnök a korona kegyének díszteljes jelét, éppen olyan öröm hatja át a szabadelvűpártot, sőt pártkülönb- ség nélkül az egész közvélelmet. Ez utóbbit is, mert a nemzet közvélelménye nagy megnyugvást talál abban, hogy a korona legteljesebb bizalmat és elismerést bírja azon államférfi, ki a nemzet fejlődésére fontos rendszert inaugurált s azt épp oly nyugodt, mint biztos kezzel vezérli végső céljaira.

Városhy Gyula püspök beiktatása.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Városhy Gyula székesfejvári püspök ünnepléses beiktatása vasárnap fojlt le. A püspök szombaton reggel érkezett meg Szekesfejvárra.

Fogadtatásról vettük a következő tudósítást:
Az a lelkesedés, az a rajongó szeretet, mely ezen a napon a vármegye és város közönsége lelkében meg- nyilatkozott, kell, hogy jó benyomást keltsen maga iránt az új megyés püspökben.

hatlanul és akkor talán Lilla édes nyugalmban részvétet fog érezni szívében és azt szöjgja: En is szerettem!
Nagy az ő szerelme. Ezt a szerelmet az esztendő négy szakával így éneklí meg:

„Tavasz virít, száz rózsza nő —
Órcádnak édenében.
A szemed kertületében
Május mosolygó napja nő!
Nyár van nekem, halálra fő
Szívem, tűzes hevében.
Mert Amor ég egében.
S kánikulát tett benne ő.
Ősz ül sötét órcádba és
Sok buja fellegével
Őzönnyi köny záporral.
Tél szállt szívved fagyos jegével
S abba semmi rés
Nem ég Amor tűzével!

Lilla a legszebb e világon. Szépségéről így zeng a nagyon szerelmes költő:

„Rózsza színnel játszadoznák
Két virító órcáid!
Rózsza mézszel harmatoznak
Csókra termett ajkaid.
Hóféhér tekintetednek
Hajnalan nyílásba jött,
Rózsaszalacsákak tűrdönek
Tiszta tejhabok felett.
Rózsza vagy te, rózsza leszel,
Rózsza még a selymed is.
Jaj, de bezeg kirna teszel,
Hogy ha töviskéd is.
Rózsza! Engedd, hadd heverjek
Éltető bokrodba már
És édes árnyékodba nyerjek
Fészket én dalos madár!
Piros órcádnak rózsájára
Amor új pecsétet nyom —
Hószin kebled lilomára
Lehelte az én fátumom.“

„Atkozlak, oh szerelem!
Te Isten, istentelen —
Jutalmad csak gyötrelmem —
Gyűlölség — nem szerelem.“

O volt költője annak a híres kuruc dalnak is, a melyet a Rakóczy-féle szent nemzeti küzdelemben énekeltek:

„A szép fényes katonának
Arany, gyöngy az élete;
Csillog, villog mindenfelől
Jó vitéz fegyere —
Mint tűz meggyújtott pipájában
Ugy ég a szerelme,
Ellenségen és szíveken
Vagyon győzelme.
Szép élet, vig élet,
Hopp hát jöjjön katonának
Ilyet ki szeret!“

Az öreg Gvadányi Józsefnek különös fogalma van az asszonyokról, így énekel róluik:

„Asszonynak és lónak soha binni nem kell,
Tele vannak ezek hamis erkölcsökkel,
Csunyán beretválni kellett ezekkel,
Tudni kell, hogy bírnak ők mely természettel:

Az asszony urának csókkal kedveskedik —
Pedig idegennek szívesebben ad csókot —
Mézes szavaival, mikor bizelkedik,
Az urához a szíve hidegedik.

Midőn őt szívének, lelkének mondja —
Cinkosára akkor van legnagyobb gondja,
Ezt tartja okosnak, az ura bolondja:
Holott a cinkosa talán a világ rongya.“

Ezt olvasva, nem lehet azon csodálkozni, hogy Gvadányi lantján sohasem szólalt meg a szerelem szava — ebben ő a magyar költők hosszú sorában valóságos unikum.

A költők sorában jön most egy igazán tűzes lelkű, édes szavu poétája a szerelmenek, Csokonay Vitéz Mihály. Szerelmi lantját ő maga jellemzi legjobban, beszéljen tehát ő:

„Egy nyári este Lillát,
A gyenge rózsaszájú,
Tűzes szemű lánykát
Megláttam!
Azonnal látnom
Szeretnem egy volt!
Mikor az éjt
Sóhajtvá virrasztom:
Amor így szól: Ne félj Vitéz!
Csak engem zengj
Minden énekeddel,
Lillát adom jutalmul.
Fogadtam! és jutalmul
Lillát megadta nekem.
Most hát lekötve lévén,
Most nem tudok
Dalolni mást
Lillát csak — és csak Amort!“

Lillához szóló gyönyörű szerelmes dalaí azon kor szerelmi lantjának ragyogó gyöngyszemei. Egy igazán, mélyen szerető szív egész története tárul fel előttünk. Meglátja Lillát, egy szempillantás elég — és Amor hegyes nyílával nyomban átszurta szívét. Ez a seb nem fáj neki — nagyon édes. Vig lélekkel veszi föl lantját és tűzes szerelmi dalokkal közönti az ő egyetlen Lilláját.

Egy nardust lehelő rózsában megszállnak a kis Istenek és Lilla örömeire mennyei koncertcekkét ren- deznek.

Ifjusága reggelében szíve nem ismerte még a but, mert lelke tündérek kertjében lepke módra röpködött egyik virágról a másikra, de most egy tündér rózsza- szálra talált, Lillára s mert nem tudja, hogy fogja-e őt szeretni, bánata van.

Tudja, hogy e bánat Lillától került, hisz szere- lemmelel kecségette pillantása őt és azt hitte, hogy szereti és szerelmüket majd megédesítik sok, sok édes csókkal és ha csók közben egy kis pauza lenne, egymás ólén pihennének.

De Julia nem nyilatkozik. Kéri ezért a költő az éj Istenét, hogy szerelmét, melyet ő érez, vigye birtul Lillának, mikor álmodik, mondja meg neki bágyadtan, könnyes szemmel, hogy Lilla szép és ő szereti kimond-

Már k...
pélyes har...
lobogóerdő...
különös var...
Már 9 óra...
előtt, mely...
mas lobogó...
közepette...
jelentőség...
sajtu díszm...
nagy száma...
mely a pal...
vonulási va...
mastól a pü...

A díz...
Fiath Pal...
gróf Czirá...
Imre, Mesz...
Lits Gyula...
Szűts Jend...
Fiath Györg...
Gyula, Gec...
Nagy Palt...

Kovács...
ban 9 óra...
egy-két ma...
időben a p...
osztályu kö...
sogó eljenz...
ki a vasut...
egyházmeg...
püspöki se...
szeretettel...
nyitja jobba...
jelent ez b...
uttal itteni...

Bácsi...
novits Géza...
Zombor vár...
Drakulits P...
ügyelő, dr...
Szemző Dezs...
főkapitán...
kanonok és...
kovits Pal...
szótványi pléb...
Karoly és V...

Lehet...
kellemes meg...
kellett. Ara...
kedett, szen...
mosolygól, m...
megjelenése...
kidomborod...
szelid tekint...
tették az új...

Az érke...
tartó eljenz...
tömekegéből...
alakja és tüv...
völz szózat...
szívének dob...
a közönség z...
néma esőnd...
közel, mint...
nem kis szóv...
főpástor váa...

Méltóság...
ség! Méltóság...
bívdóletet, me...
ballottam, ho...
De a tapasz...
szeretettel fog...
pillanatban, a...
forróbb kíván...
nek ez a meg...
a mindenko...
mindnyajunk...

Hogy me...
tem, hogy m...
lesz. Első meg...
megyének kis...
gom: adjon a...
Ur dicsőségé...
hassunk. Köz...
nevében fogad...

A nagy...
beszéd, majd...
nagy kísértet...
A tisztel...
meg, Karolyi...
ezután a cisz...
papság Kone...
sag Gánes de...
Demeter, az...
mellett. A bá...
a megyei tiszt...
székelt Daróc...
Saudor ügye...
elnök, a főrel...
gató, a keres...
és végül Szek...
testületet Hav...
püspök elé.

Az ünne...
le, melyről la...
tudósítást.

Az a...
március 15...
lése alkalmá...
kozik meg, a...
országon nin...
műveltségü...
nyolna teljes...
óriási jelent...

Már kora reggel meglátszott a városban az ünneplés hangulata. Piros-kék, sárga-zöld és nemzeti színű lobogóerdő borult az utcákra és az emberek valami különös várakozásteli arccal jártak a feldíszített utcákon. Már 9 óra előtt gyülekeztek a fogatok a vasúti állomás előtt, melynek pályaudvarán három nemzeti színű hatalmas lobogó jelezte, hogy a vonatok egyhangú dübörgése közepette is ünnep van e napon. De az ünnep nagy jelentőségét mindeközül joggal igazolta a mesés gazdagságot dicsmágyarba öltözött magnások és előkelőségek nagy száma és az az ezrekre menő ünnepi közönség, mely a pályaudvaron, az állomás előtt, de meg az elvonulási vonalon mindenütt diadalutavatta, az állomástól a püspöki palotáig vezető utcákat.

A dicsmágyarban megjelentek között láttuk: báró Fiáth Pál főispán, gróf Zichy Jenő, ifj. gróf Zichy János, gróf Cziráky Antal, gróf Eszterházy László, báró Fiáth Imre, Meszlényi Pál, Meszlényi Benedek, Sárközy Aurel, Lits Gyula, Huszár Agoston, Huszár Dezső, Heltay Jenő, Szűts Jenő, Havranek József, Veréb Vég István, dr. Fiáth György, Réé István, Kenessey László, dr. Pajzs Gyula, Gebhardt Bódog, Winkler Vilmos és felső-eöri Nagy Pált huszártiszti egyenruhában.

Kováts Alajos állomásfőnök szolgálati egyenruhában 9 óra 16 perckor jelezte a vonat érkezését. Alig egy-két másodperc s a prűszkölő gőzkocsi a már jelzett időben a pályaudvaron megállt. Minden szem az elsőosztályu kocsit felé irányult s a másik pillanatban haragú éljenzés reszkedtetete meg a levegőt, ekkor lépett ki a vasúti kocsi: dr. Városv Gyula, a székesfejevári egyházmegye várva várt püspöke, oldalán Streit Ferenc püspöki szertartóval. És hogy a régi otthonban mily szeretettel vették körül az új főpásztort, mi sem bizonyítja jobban, mint az a szép számu kíséret, mely megjelent az örömappon, hogy bucsut vegyen tőle és egyúttal itteni bevonulását ünnepelje.

Bácsmege részéről: Latinovits Pál főispán, Latinovits Géza orsz. képviselő, Popovits Sebő főlevéltáros; Zombor város részéről: Hauke Imre polgármester, dr. Drakulits Pál orsz. képviselő, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, dr. Falcione Nándor takarékpénztári igazgató, Szemző Dezső birtokos; a papságból, mint a kalocsai főkapitány kikiáltói: dr. Boromisza Tibor prelátnak, kanonok és dr. Zundl Péter kanonok, továbbá dr. Macskovits Pál apát kanonok és dr. Valihora Agoston prigl-sztiváni plébános voltak jelen. Rokoniak részéről Városv Károly és Városv László jöttek.

Lehetetlen e helyütt meg nem említenünk azt a kellemes meglepetést, melyet a püspök első megjelenése keltett. Arcán a mély tudás, szelid szerénységgel vetekedett, szeméből szeretet sugárzott, ajkán azzal a kedves mosolylyal, mely a gondos atyának tulajdona. Egyszerű megjelenésében tiszteletet parancsolnak az erős karakter kidomorodó vonásai és a Krisztus szíve szerinti papnak szelid tekintete már az első pillanatban rokonszenvesé tettek az új főpásztort az ünneplő közönség előtt.

Az érkezés pillanatában felhangzó és percekig tartó éljenzés csillapultával a pályaudvaron a hatalmas tömkelegből kibontakozott báró Fiáth Pál főispán dalias alakja és üdvözölte a püspököt. Szívől fakadt az üdvözlő szózat és hogy az egész vármegye közönsége szívének dobbanását és óhaját tolmácsolta, tanúsága volt a közönség zúgó éljenkiáltása, melynek elhangzása utal: néma csönd uralta a helyzetet annyira, hogy úgy a közel, mint a távolabb állók az utolsó szóig hallották a nem kis szónoki orgánura valló beszédet, melylyel a főpásztor válaszolt a főispán szavaira:

Méltóságos főispán ur! Tisztelet egybegyűlt közönség! Méltóságodnak és az egybegyűlt üdvözölők szívélyes üdvözlését, megvallom ösztüinet, örömmel vettem, mert hallottam, hogy szívesen várnak és szeretettel fogadnak. De a tapasztalás is ezt mutatja. A hol pedig az embert szeretettel fogadják, oda örömmel megy. És e fontos pillanatban, székfoglalóm eme első percében nincs forróbb kívánságom, mint, hogy ez a szeretet, az örömegek ez a megnyilatkozása előjele, záloga legyen annak a mindenkor szilkséges kölcsönös szeretetnek, mely mindnyájunk közös óhaja.

Hogy méltóságod szavaira is reflektáljak, kijelentem, hogy *munkásságom a béke és szeretet apostoloskodása lesz.* Első megjelenésem alkalmával, a midőn az egyházmegyének küszöbére léptem, az a legforróbb kívánságom: adjon a Mindenható erőt és kegyelmet, hogy az Úr dicsőségére és a baba javára mindannyian fáradozhassunk. Köszönöm a szívélyes fogadtatást és a szeretet nevében fogadják üdvözlétemet!

A nagy tetszéssel és lelkes ovációval fogadott beszéd, majd néhány magnás bemutatása után a püspök nagy kísérettel bevonult a városba.

A tisztelgő küldöttségek sorát a papság nyitotta meg, Károlyi János nagyprépost üdvözölte; tisztelgetek ezután a ciszterciák Vajda Udön apát, az evangélikus papság Kone Imre seregélyesi lelkész, az ágostai papság Gáncs Jenő lelkész, a gör. kel. papság Raics Demeter, az izraeliták Steinbercz Jakab rabbi vezetése mellett. A hadsereget és honvédséget Rupprecht ezredes, a megyei tisztikart Rupprecht Agoston alispán, a törvény-széket Daróczy Béla elnök, az ügyészséget Ujházi Sándor ügyész, az ügyvédi kamarát Dietrich Szilárd elnök, a főreáliskolai tanári kart dr. Kutv József igazgató, a kereskedelmi akadémiát Faludy Miksa igazgató és végül Székesfejevár város tisztikart és képviselő-testületét Havranek József polgármester vezette a püspök elé.

Az ünneplés székfoglalás másnap vasárnap folyt le, melyről lapunk jövő számában hozunk részletes tudósítást.

A szabadság ünnepe.

Az a rendkívüli lelkesedés, amely 1848 március 15-iki örökhatásu vívmányok megünneplésére alkalmával évről-évre imponásabban nyilatkozik meg, élő bizonyossága annak, hogy Magyarországon nincsen ember, ha még oly kezdetleges műveltségű is, a ki nem fogná fel, nem méltányolná teljes mértékben ama nagy eredmények óriási jelentőségét.

A mi után hiába áhítoznak még mindig nemzetek, melyeknek műveltsége a mienknél sokkal régiebb keletű, azt nekünk egy csapásra hozta: 1848. év március 15-ike.

Dicsősége a magyarnak, hogy nem lankad el ez ünnep megtartásában, de évről-évre növekvő lelkesedéssel áldozik szabadságának fényes oltárán.

De hisz ez nem is lehet másként. A magyar nem feledheti el sohasem március idusát. Nem feledheti el, mert érzi, hogy mikor szívéből e nap kivész, akkor megszünt létezni. Nem feledheti el sohasem e napot, melyen széttört földjén a szabadság járma és a felkelő hajnalcsillag fénye ragyogta be Kárpátok berceit, a völgyek ölét, midőn ember milliók lettek valóban mberré! és azért

A hányszor eljön márciusnak napja —
Hadd ünnepeljünk mindig e napot!
De szívből, nem divatból
Mint a hívő, a szent nagy szombatot.
E nap, mely a feltámadást jelenti:
Támaszsa fel bennünk is a hitet —
Hogy élni fog örökké a szabadság —
Mely a tavasszal együtt született!

Városunk hazafias közönsége mindig nagy lelkesedéssel ünnepelte meg ezt a napot, amely a dicsőség aranyszínével tündököl felénk a múltból. Nem is lehet az másként, mert voltaképpen nem más nekünk a márciusi nap emléke, mint egy hatalmas drágakő: mennél többször foglalkozunk vele, mennél jobban ünnepeljük: sugárzása nő, mint a gyémánté és értékében is emelkedik.

A városunkban lefolyó következő hazafias ünnepélyekről vagyunk hiraással:

A polgárság ünnepe.

Városunk bazafias polgársága ez évben is megüli az 1848 iki márciusi nagy nap emlékét. Az ünneplés március 15. napján este fél hat órakor a város háza nagytermében fog lefolyni a következő műsorral: Szózat, éneklő a kaszinó egyleti dalára. Elnöki megnyitó, mondja Vértési Károly rendezőbizottsági elnök. Talpra magyar. Szavalja Prokopy Imre. Ünnepi beszéd, mondja Buday Gerő. Rákóczy-nyitány Kéler Bélától. Játéka a zombori filharmonikusok zenekara. Mi a baba? Melodráma. Irta Abrányi Emil. Zenéje dr. Horváth Ákostól. Szavalja Rácz Soma. Zongorán kíséri Marschall Béla. Hymnusz, éneklő az iparos dalára a filharmonikus zenekar kísérete mellett. Ugyanaz nap este fél nyolc órakor a polgári kaszinó helyiségében társas vacsora. Kar, hogy a rendező bizottság nem reagált azon indítványra, hogy a mi szent vértanunk Schweidel emléke is dicsőíttessék a szabadság napja ünneplés sorozatában.

Zombori állami főgimnázium.

Az ifjusági ünneplés szentmisével veszi kezdetét, mely után a zombori állami főgimnázium „Arany János önképzőköré” disztyülést tart a következő műsorral: 1. Csatadal. Énekkar zenekissérettel. 2. Elnöki megnyitó: Nickl A. VIII. o. t. 3. Magyar ábránd Erdelyi D. től: cimbalmon előadja Krieg F. VIII. o. t. 4. Március 15 én Abrányi E.-tól: Pravyik A. VII. o. t. 5. Magyar népdalok: zenekar. 6. Nemzeti dal: énekkar. 7. Rákóczy-induló: zenekar.

Felső kereskedelmi iskola.

Az ünneplés itt is szentmisével veszi kezdetét, mely után az ifjuság az intézetbe vonul és itt a következő ünneplést tartja: Talpra magyar. Zenéje Szotyortól. Éneklő az ifjusági énekkar. Március 15. Abrányi Emiltől. Szavalja Kiss Antal felső o. tanuló. A nagy nap emléke. Pályamunka. Felolvassa a pályadíj nyertes. Csatadal. Petőfitől. Zenéje Lányitól, éneklő az ifjusági énekkar. A nemzethez. Abrányi Emiltől. Szavalja Eisenhut György k. o. tanuló. Kossuth sirja. Abrányi Emiltől. Szavalja Österreicher Aladár k. o. tanuló. Hazafias dalok. Előadja az ifjusági zenekar.

Tűzoltók közgyűlése.

A zombori önkéntes tűzoltó egyesület városunk ezen előkelő humánus társulata vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta meg rendezévi közgyűlést a város háza nagytermében Czeder János parancsnok elnökle alatt. Czeder János a megjelent bajtársak lelkes éljenzése között elfoglaltván az elnöki széket, a közgyűlést megnyitottanak nyilvánította és felolvasta az egyesület múltévi működéséről nagy gonddal és szakértelemmel szerkesztett parancsnoki évi jelentését.

A jelentésből kiemeljük, hogy a lefolyt 1901. évben az egyesületnek 152 tagja volt. Örömmel tudatja, hogy a múlt évben haláleset nem fordult elő. Összesen 5 gyakorlatot tartottak és 8 tüzeset volt, — melynek oltásánál az egyesület tagjai nagy számban jelentek meg.

Érdekes pontja volt a jelentésnek, mely a folyó évi januárius hó 25-én megtartott nagyszabásu tűzoltó bálról számolt be. A fényes erkölcsi siker mellett az anyagi siker is szép volt, a mennyiben 3158 korona nyers bevétel után 1333 korona 80 fillér jövedelmi fölösleg maradt. Az egyesületnek a leltár szerint felszerelésekben 21190 korona vagyona van. A leltár felülvizsgálására a közgyűlés Demetrovits Sándor, Czseil József, Eibach István, Hosszu Sándor és Aman Béla tagokat küldte ki.

A parancsnoki jelentés felolvasása után szó-lásra emelkedett Bittermann Nándor, az egyesület pénztárosa és kijelenti, hogy a parancsnoki

jelentés, mely az egyesület múlt évi működésének hí képe, elfogadja. De a jelentésből kimaradt egy tény. Főlemlíti a tűzoltó bál nagy sikerét, mely Kórits Eszter urasszony nagy buzgalmu, kitünő rendezésének a fényes eredménye. Indítványozza, hogy a közgyűlés ezért Kórits Eszter urasszonynak hálás köszönetét a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg. Az indítványt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel határozottá emelte.

A múlt évi számadásokat a kiküldött bizottság helyesnek találván, a közgyűlés Bittermann Nándor pénztárosnak Demetrovits Sándor indítványára hálás köszönetet szavazott és az 1902. évi számadások megvizsgálására Demetrovits Sándor, Kandler József és Knipl Gáspár tagokat küldte ki.

A jövő évi költségvetés megállapítása után a módosított alapszabályok áttanulmányozására a közgyűlés Ehrlich Nándor elnökle alatt: Török Károly, Vidákovits Ferenc, dr. Lallosevits János, Haasz Gyula, Kandler József, Mészáros Lajos, Rajkovits Miklós, Rajkovits István egyleti tagokat küldte ki.

Ezzel a közgyűlés kitűzött tárgysorozata letárgyalatván, a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Szigeti István és Szabadka Mihály tagok küldettek ki; a közgyűlés Czeder János parancsnok lelkes élettelésével véget ért.

Jégyvár Zomborban.

Lapunk múlt számában már jelezttük, hogy Zomborban jégyvár van alakulában. Létesíteni fogja a zombori Export-gőzmalom, mely e célra üzletkörét jégművekkel kibővíti.

Egy két évtizeddel ezelőtt gondolni se lehetett arra, hogy olyan kisebb centrumokban mint Zombor, mesterséges jégművek létesülhessenek, részben a mesterséges jégkészítés nehézségeinél fogva, másrészt pedig azért, mert nem is volt arra szükség.

Ma már a technika ezen a téren is oly tökéletes és egyszerű eszközökkel dolgozik, másrészt az enyhe telek folytán oly nagy jégkészítés állt elő, hogy jégyvár fölléltatása minden nagyobb városban helyes és indokolt annál is inkább, miután a mesterséges jég egészségi szempontból is jobb.

A zombori Export-gőzmalom, városunk ezen életre való vállalata, felismervén a jégyvár felállításának szükségességét, elhatározta a terv megvalósítását. Eleve megjegyeztük, hogy a jégyvár felállításának célja a zombori és környékbeli közönség ebbeli igényeinek állandó és pontos ellátásán felül az, hogy a jégbeszerzés költségei az eddigi árak körül maradjanak, úgy hogy a közönségre nézve a kényelmi szemponton felül kiadás többlet alig báramoljék.

Falcione Gusztáv és Auspitz Zsigmond az Export-malom részéről, mint tudva van, Budapestre és Bécsbe utaztak, hogy megrendeljk a jégyvár berendezéseit. Sajnos, Budapesten megrendelést nem tehettek, mert Bécsben előnyösebb feltételekre találtak.

Öt napi tárgyalás után egy előkelő bécsi céggel megállapodásra jutottak, mely kötelezettséget vállalt a jégyvár berendezésére. A gyár üzemet folyó évi május hó 20-án fogja megkezdeni és egyelőre naponként 100 métermázsza műjeget állít elő, mely termelés azonban a gyár berendezésével 200 métermázszaig fokozható.

Az előállítandó jégtáblák darabja 12¹/₂ kilós lesz (ennyi körülbelül elég egy család részére egy napra). A jégkiszedés este 5 és 6, valamint reggel 5 és 6 óra között fog történni.

A vállalat úgy tervezi, hogy a jeget városunkban kocsikon széthordják a megrendelőknék.

A jégyvár keletkezése kapcsán már most két megjegyzést meg kell tennünk. Felhívjuk a vezetőséget arra, hogy bérletrendszer létesítését el ne mulasztssa, javára lesz ez a gyárnak is, de megkövetelheti a közönség is, hogy a gyár kötelezettséget vállaljon, miszerint vevőinek állandóan és pontosan szállítja a jeget.

Felhívjuk továbbá a környékbeli tejszövetkezeteket arra, hogy jégmegrendeléseiket a vállalatnál idejekorán eszközöljk, mert ha — ami igen valószínű — a helybeli közönség bérleti uton lefoglalja a napi jégtermelést, vagy annak nagyrészét, úgy a gyár nem lesz abban a helyzetben, hogy a környékbeli tejszövetkezeteknek is szolgálatára álljon.

Mindenesetre örvendetes dolog, hogy a zombori Export-malom, élén Falcione Gusztáv és Auspitz Zsigmondal, a jégyvár életrevaló eszméjét városunkban megvalósítja.

H i r e k.

A kaszinói dalárda közgyűlése.

A zombori kaszinói dalárda, városunk ezen előkelő, bazafias kultur egyesülete vasárnap tartotta évi rendezévi közgyűlést a dalárda helyiségében.

Pribil Ernő elnök hivatalosan távol lévén, a közgyűlés elnöki tisztét dr. Buják József, a dalárda előkelő tagja töltötte be.

A közgyűlésen ejtették meg a tisztújítást. Elnökké a dalárda nagyrödemű elnökét Pribil Ernőt egyhangú lelkesedéssel újból megválasztották. A dalárda tagjainak

ezen évről évre megújuló spontán bizalomnyilvánítása halál elismerése Pribil Ernőnek évek hosszú sora óta a dalárda virulása, magasztos hazafias céljának háttérképe körül szerzett kiváló nagy érdemeinek. Az elnököt, ki Palánkán az újonczás polgári elnöke, a közgyűlés meleg hangú sürgönyvel üdvözölte.

A további választás eredménye a következő: al-elnök dr. Buják József, titkár dr. Ferencsik Lajos, pénztáros Essigmann Károly, karmester Milcsinszki Alajos, zeneműtáros Alföldy László, szertáros Gruda Pál. Választmányi tagok: Fodor Mihály, Keló Maurus, Krump Vilmos, Major József, Muzsik István, Petényi József, Popovits Sebő, Rácz Soma, Szántó Károly. Számvizsgálók: Lévy Nándor, Marschall Béla, Tomcsányi Aladár.

Királyi köszönet és elismerés. „Az osztrák-magyar monarchia irásban és képből” című irodalmi vállalat befejezése alkalmából Széll Kálmán miniszter elnök a következő levelet intézte Hadzsits Antal, a kitűnő szerb író, a „Kisfaludy társaság” tagjához, ki jelenleg — mint a szerb nemzeti színtársulat vezetője — városunkban tartózkodik: „O. es. és apostoli királyi felsége. Az osztrák-magyar monarchia irásban és képből” című mű befejezése alkalmából folyó évi február hó 10-én hoztam intézett legfelsőbb kéziratában legmagasabb közönségét és elismerését méltóztatott kifejezni az összes munkatársaknak, kik a mű megalkotásában közreműködtek. Ezen legfelsőbb kéziratban foglalt utasításnak megfelelőleg, van szerencsém erről öröndetes tudomásul értesíteni. Széll s. k.”

Kinevezés. A király ő felsége farádi Vörös Tibor m. kir. honvédszázadosát a m. kir. 22 ik honvéd gyalogezred 2-ik zászlóaljának parancsnokává nevezte ki. Vörös Tibor városunkban több éven át állomásozott és köztiszteletben állt.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Jánky László újdéki főgymnásiumi tanárt a IX. c. első osztályába léptette elő.

Egyházi hírek. Angyal Béla Bács Madaraszról Miskere, Tóth István Miskéről Bács Madarásra kápláni minőségben áthelyeztetek.

Megbiztatás. Az országos magyar gazdasági egyesület Gündör Ferenc ő-becei nép és gazdasági szakitanót megbizta, hogy vármegyénkben tojást értékesítő szövetkezeteket létesítsen.

Érseli adomány. Császka György kalocsai érsek Újvidék város szegényeinek 1000 koronát adományozott.

Szentesített törvény. Az országos Törvénytar 3. száma közli az 1902. évi IV. törvényeket: A papa bányai helyi érdekű vasút engedélyezése tárgyában.

Tüzoltó szövetségi közgyűlés. Bács Bodrogh vármegye és megye szabad királyi és rendezett tanácsu városai területén levő tűzoltótestületek szövetsége folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor a vármegyei alispán, szövetségi elnök hivatalos helyiségében (vármegyebaz I. emelet) a nagymelteságy m. kir. belügyminiszterium által meg-észevetelvezett alapsabvány tervezetnek a miniszteri észre-vel értelmében leendő kiigazítására szövetségi köz- gyűlést tart.

Tejcsarnok Zomborban. Előkelő gazdáink közül egy társaság alakult városunkban tejcsarnok léte- sítésére, melynek fő célja a közösséget egészséges tejjel ellátni. Üdvözöljük ezen vállalatot városunkban, a hol anyai rossz tejet megbízhatatlan tejelők és kufarok a közegészség rovására hoznak forgalomba. A társaság elen Falcione Lajos földbírtokos áll, a kinek neve ele- genő garanciát nyújt a közönségnek. A tejcsarnok a legközelebb fog megnyílni.

Hangverseny. A zombori filharmonikusok fuvó zenekara vasárnap délután a városbáza nagytermében hangversenyt rendezett. A hangverseny iránt ritka nagy érdeklődés nyilvánult, a nagytermet, mellékhelyiségét és a karzatot szintig töltötte meg a nagyszámú köz- zönség és nagy tiszteessel kísérte a fuvó zenekar elő- adását. A következő darabokat adták elő: Rossini Sta- bat Mater, Strassus márványélet című keringőjét, Eckhart kürtváltozatát, Wald és Haide szerb szerenádját és végül Strassus egyiptomi indulóját. A kürtváltozatokban Marsch a becsi Carl-színház kürtöse remekül fújta a kürtöt a fuvó zenekar precíz kísérete mellett. Szép előadást a közönség megtapsolta és megjelenezte. A fuvó zenekar ezen föllepevesel fenyesen beigazolta, hogy Zabel János kiváló zeneértő karmester, kinek ez a szép siker kö- szönhető. A karmestert az előadás végén lelkesen meg- tapsolták és megjeleneztek.

Felhívás. Öv. Esztergamy Istvánné 28 hosszú esztendőn át faradhatatlan buzgalommal, odaadó kitar- tasával és soha nem lankadó lelkes tevékenységével a zombori magyar jótékony nőegylet történetében soha nem mult emleket állított magának. Varratlanul járt halála mely gyászba borította az egyesületet. Gyász- nak, faddalmanak, mar jelet adta az egylet, de nem halajának, emlékezesének. Hogy ennek is némi jelet adja, hogy a boldogultnak nemcsak elporlandó sziveink- ben, de minden jövő nemzedékek előtt is emleket állit- son — habár a megboldogultnak érdemeihez képest szerényet — a nőegylet választmánya mult évi novem- ber hó 21-én tartott ülésében elhatározta, hogy tagjai- nak sorában gyűjtést rendez és az így befolyó összeget „Öv. Esztergamy Istvánné alap” néven örök alapítvány képen elbelyezi s kamatait többi jövedelmével vegyest a szegények segélyezésére fordítja. Kérem ellenfogva az igen tisztelt tagokat, hogy e kegyelven emléket létre- hozasához hozzájárulni s erre masokat is felszólítani kegyeljeskedjenek. Zombori jótékony Magyar Nőegylet. Zomborban, 1902. évi február hó 20-án. Id. Mihályi Jánosca, alelnök. Megyesi Ferenc, titkár.

Újonczás. A zombori járásban tegnap hétfőn reggel kezdődött meg az újonczás a „Pokol” vendéglő emeleti termében. A polgári elnöki tisztet Karacsou Gyula alispán tölti be. Újonczás folyik meg varme- gyénkben O. Becséről és Palánkán. Előbbi helyen ifj. Voynits Istvan főjegyző, utóbbi helyen Pribil Ernő fő- ügyész a polgári elnök.

Társasvacsora. A „Bács-Bodroghmegyei kör Budapest” mint jótékonyirányú társaság f. é. március hó 14-én pénteken esti 8 órakor az „István főber- ceg” szálló külön termében (V., Akadémia-utca 1. sz.) társasvacsorát rendez.

A zombori filharmonikusok társulata- nak közgyűlése. A zombori filharmonikusok társu- lata vasárnap délelőtt 11 órakor a zeneiskola nagyter- mében Paul Kálmán zeneiskolai igazgató elnöke alatt közgyűlést tartott, a közgyűlést Paul Kálmán megnyit- ván, annak határozatképességét konstatálta és elrendel- té a szavazólapokkal való szavazást. A szavazat szedő küldöttség tagjai dr. Mayer Nándor és Linczinger György voltak. A szavazás megejtése után Paul Kálmán a jelenlévők zajos éljenzése közt Latinovits János főrendi házi tagot egyhangulag megválasztott elnöknek jelen- tette ki. Dr. Zákó István országgyűlési képviselő indit- ványára a közgyűlés elhatározta, hogy Latinovits Jánost ezen egybangu választásról sürgöny útján értesíti és üdvözi.

Halálozas. Prokopovits István a zombori keres- kedelmi és iparbank volt titkára folyó hó 9-én 63 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én délután 4 órakor lesz.

Magyar szónoklat. A szabadkai zsidó hit- község kimondta, hogy az új zsinagóában csakis magyar nyelvű szónoklat lehet.

Szabad Lyceum. A zombori szabad Lyceum előadásainak sorozatában vasárnap délután négy órakor a városbáza nagytermében Roediger Lajos a zombori állami főgymnasium kitűnő tudós tanára, a vármegyei történelmi társulat kustosata tart előadást Bács-Bodrogh vármegye őslakóiról. Az előadás iránt, mely vármegyénk őskorának egy hatalmas és fontos fejezetét tárgyalja, városszerte általános nagy az érdeklődés. Ugy az elő adás tárgya, mely közönségünknek valóságos újdonság számba megy és Roediger Lajos e téren való kiváló szakismerete, garancia arra, hogy közönségünk kiváló szellemi élvezetnek lesz részese.

Halálozas. Özv. Klászovits Józsefné sz. Lux Anna, Klászovits Sándor zombori háztulajdonos és nép- szerű vendéglős édes anyja folyó hó 9-én, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment vége nagy részvét mellett. Haláláról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a leg- mélyebb fájdalomtól megtört szívevel jelentik, hogy felejt- hetetlen jó anyjuk, illetve anyósuk és nagyanyjuk özv. Klászovits Józsefné szül. Lux Anna folyó évi március hó 9-én délelőtt 11 órakor életének 75-ik évében hosz- szas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldo- gult földi maradványai folyó évi március hó 10-én dél- után 4 órakor fognak a gyászházban (Kalap-utca 599. sz. a.) a rom. kath. egyház szertartásai szerint besze- netelni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1902. évi március hó 9-én. Béke ham- vaira! Özv. Ágotay Józsefné szül. Klászovits Anna, Klászovits József, Klászovits Sándor, Kászonyi Béla, gyermekei. Klászovits Józsefné szül. Máties Matild, Klászovits Sándorné szül. Kúczy Rózsa, Kászonyi Béli- né szül. Mayer Gizella, menyei. Klászovits Béla, Klászovits Ilona, Kászonyi Béla, Kászonyi Pannika, Kászonyi Imre, Kászonyi Bözsike, unokái.

Színészet. A szabadkai színi kerület a napok- ban megalakult Szabadkán. Pesti Ibász Lajos nyerte el a színi kerület színbázisát. A jövő évadban a társulat Szab- dadkán november hó 1-től április 1-ig. O-Kanizsán április 1-től 15-ig. O-Becséről április hó 15-30-ig. Baján május 1-től június végéig. Zentán augusztus 1-18-ig.

Tanonc- és segédmunka kiállítás. Ér- dekes kiállítás lesz ez év őszén Szegeden. A szegedi kereskedelmi és iparkamara — ugyanis — elhatározta, hogy kerületes tanonc és segédmunka kiállítást rendez és ezzel kapcsolatosan a kerületi ipartestületei anketót tartanak.

Ünnepélyes fogadtatás Ragaszkodásának adta tanujelét Páros községe f. hó 3-án, amidőn Mezey Imre újdéki járás főszolgabíráját, mint ilyen először a községben üdvözölték. Kijövetelének célja a községi aljegyzői állás betöltése, melyre egyhangulag megválasz- tottak Polyák Lászlót. Mozsár dörgése adta tudtúl a község lakosainak, hogy ünnepélyes alkalom előtt áll. Az egybegyűlt előljáróság kocsiakra tilt és zászlókkal vonult ki főbírja elő egészen a község határának széléig. — A köz- ség tanácstermében mozsár dörgés hangjai közt fogadta a főbírt Szabó Peter pirosi reformatus lelkész — esperes, beszédében üdvözölte a főbírt, tolmácsolta a község szeretetét s figyelmébe ajánlotta, hogy a jó közigazgatás lelke a közvetlenség, továbbá kérte, hogy tartsa szem előtt azt, hogy nem mindig a quid iuris, hanem gyak- rabban a quid consilii elve az, mit a közigazgatás élén álló tisztviselőnek követnie kell. Meghatottan köszönte meg a díszes fogadtatást Mezey Imre főszolgabíró s a gyűlést megnyitotta. Hogy pedig az egész fogadtatás oly szépen sikerült s a fogadtatásra összevödött óriási tömeg dacára rendezavars nem történt, ebben nagy érdeme van Zsigmond Gyulának, a község érdemekben megőszült jegyzőjének.

Gazdasági házi ipar tanfolyam. A föld mivelségi miniszter, ki a kisgazdák s a szegényebb neposz- taly boldogulását mindig szíven hordja: a Bács-Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület által a tél folyamán Gombos községben allemszegélyvel fenntartott ingyenes gazdasági háziipar tanfolyamot szerveztetett. Ezen tan- folyam f. e. március hó 15-én befejezték s a munka- sok által készített összes tárgyak és pedig: különféle kosarak fehérek és fekete vesszőből, kocsifűlesek, vessző- kocsidalak, csirke borítók, párszárítók, kenyér és fas- kosarak, evőeszköztartók, 330 drb. különböző nagyságu cirokseprő, összesen mintegy 1000 drb tárgy, március hó 16-20-ig Gomboson, a községbáza tanácsstermében ki lesznek állítva. Ezen kiállítással azon üdvös és nemes celt akarjuk elérni, hogy azon község lakosai is, kik még háziipar tanfolyamon nem vettek részt, azt látot- takon felbuzdulva és munkakedvet kapva, jövőben ők is szerveztessenek ilyen tanfolyamot, — melynek célja a teli időben munka hiányában szükölködő munkásnép szorult anyagi helyzetén némileg is javítani, segíteni. A kiállítás reggel 8 óratól d. u. 6 óráig nyitva áll és mind- denki által megtekinthető. A kiállított tárgyak pedig a rajtuk megjelölt árt megvehetők.

Ős kori lelet. Csupa véletlenségből rendkívül érdekes leletre akadt a napokban néhány szállasi gazda a zentai esárdá mellett levő Oromparton. Szőlőt akarnak feltetni s rigolozás közben asójuk kemény kőanyagot kezdett kopogtatni. Köröskörül kiásták a követ: az egy őskori kőkoporsó volt s benne női csontváz, továbbá ékszerek, egy gyűrű és arany karperec. Ugy sejtik, hogy ott egy őskori temető nyomára fognak bukkanni s a tovább eszközleendő ásatások ügyet Erdőbelyi Meny- hért vette a kezébe.

Gyászír. O-Becséről írják lapunknak: Váro- sunknak legvagyonosabb polgára Ginder Ignác varme- gyei és városi virilita folyó hó 5-én hosszabb betegség után elhunyt. E gyászír esztörtökön reggel gyorsan futotta be a várost. A városbázan és az egyes körökön gyászlobogó lengett és az nap már seregeseben ment a nép a díszes és a sok koszorúval borított ravattal meg- nézni. A temetés pénteken délelőtt volt 10 órakor teljes pompával. Csopor Gyula halála óta nem is volt ily nagy és díszes temetés, mint ez. A széles uri utca járdái és a halottas ház tája meg volt rakva sokasággal úgy, hogy a testültek alig voltak képesek a gyászházba jutni. Testülteleg megjelentek a temetésen: az Önk. Tüzoltóegylet; az „6 becei p. magyar Dalkör”; a Kath. Legényegylet; az Ipartestület; a Magyar Népkör, minde- nek saját zászlója alatt és koszorúikkal. Az „6 becei polgári magyar dalkör” a ravattal megható gyászkar- t is énekel. A beszentelt koporsót ezután a kath. templom- ba szállították, ahol ünnepélyes gyászistentisztelet volt. A mise végeztével az imponás gyászmenet a plébánia utcán át vonult a belvárosi sírkertbe, a hol a családi sírboltba helyezték az elhunytat. A sírba tétel után az „6 becei p. m. dalkör”, a mely disztagiát és bőkezű pártfogóját veszítette el az elhunytban, ismét egy hatásos gyászkar- t: „Mért oly borús” kezdetűt énekelte. — Az elhunyt ügyes és szerencsés gazdálkodással nagy va- gyonra tett szert, de azért megmaradt az ő egyszerű, polgári életmódja mellett. Az Istenől neki jutott földi jókból juttatott különböző közölcokra is. Így a templom restaurálásakor hozzájárult az ablak festészet- hez, vett két harangot, legutóbb egy díszes csillart. Az ő és neje bőkezűségéből kapott az önk. Tüzoltóegylet értékes szerkocsit, az „6-becei p. m. dalkör” díszes zászlót stb. stb.

A földmivelségi miniszter a bácskai gazdákért. A budapesti Ruda és társa cég Casein- gyárat állít föl Szabadkán. A földmivelségi miniszter méltányolva a gazdákra, illetve a tejszövetkezetekre, ebből háramló nagy előnyöket, a gyár létesítéséhez 18.000 korona segélyvel járul hozzá. Kikötötte azonban magának azt, hogy a gyár a megye 37 tejszövetkeze- te által évente szállítandó 600.000 kgr. túró Casein-é dolgozzon föl. Minthogy azonban a tejszövetkezetek könyveiből kétségbevonhatatlanul kitűnik, hogy évente összesen csak 426.000 kgr. túró szállíthatnak, a fent nevezett cég a minisztert, eme, bizonyára tévedésből támasztott követelésének megfelelni képtelen. Ily értel- mű fölterjesztéssel tehát arra kérte a minisztert, hogy eme föltételt, mely a nagyfontosságú tervet dugába dönti, ejtse el. Darányi Ignác miniszter, minthogy a viszonyok illetén főnállásáról illetékes helyről értesülést nyert, a fönt említett föltételekhez nem fog ragaszkodni. E szerint teljesedésbe megy a bácskai gazdákknak egyik rég táplált ama óhajja, hogy az eddig értéktelen sovány tejet pénzzé tehessek.

Enyhébb büntetés. Főnt is megszokták azt a sok ítéletet, a melylyel a polgárokat a sok szabály- renddeltel valóságosan sarcolják a kihágási bíróságok. Ezek ridegen a törvény és szabályrendeletek §-ai alapján ítélnék, de éppen arról szól a most, az összes törvény- hatóságokhoz megküldött belügyminiszteri rendelet, hogy humánusabban ítéljenek. A belügyminiszteri rendelet konstatálja, hogy a közigazgatási hatóságok a kihágási eljárásokra szabott büntetéseknel nem veszik eléggé figyelembe az enyhítő körülményeket. Ennek fogva utasítja a hatóságokat, hogy ne alkalmazzák mindig a legszigorubb büntetéseket s vegék figyelembe a felme- rült méltányossági okokat, a kihágást elkövető fél tudat- lanságát, családi állapotát, vagy hogy rossz akaratból követte e el a kihágást? Az enyhítő körülmények figye- lembevétele után a büntetés mérsékelt formáját alkalmazzák.

Figyelem! Az 1900. XVI. törvények alapján a földmivelségi miniszter hatósága alatt 1901. január 1-én életbe lépett a gazdasági munkások és cselédek segítő pénztára. Ez a pénztár a végre való, hogy a földműves embert, a ki a napról napra való keresményéből vagyont nem gyűjthet, megbiztosítsa a felől, hogy sem neki, sem családjának sohasem kell irtalomkenyé- ren tengődnie; mert a pénztár azokat a tagjait, a kiket baleset ér, ingyen gyógykezeléssel és őket naponkint egy korona segélyben részesíti, ha pedig a tag baleset kö- vetkeztében meghal, hátramaradt családja 400 korona segélyt kap. Ha az elhalt tagnak családja nincs, tisztos eltemetéséről a pénztár gondoskodik. A ki 10 évi tag- ság után munkaképességét elveszti, életfogytig havon- kint 10 korona segélyt kap. Minden tag 65 éves korá- ban 100 korona ajándékot kap. Ha a tag halálát nem baleset okozta, akkor családjának egyszersmindenkora ha legalább 5 évig volt tag, 200 korona, ha legalább 10 évig volt tag, 250 korona, ha legalább 15 évig volt tag, 270 korona segélyt, vagy ha családja nem maradt, temetésére 100 korona segélyt ad a pénztár. A segítő pénztár rendez tagjai sorába minden férfi, vagy nő be- léphet, a ki gazdasággal foglalkozik, (olyan iparos is, a ki csak mellékesen foglalkozik gazdasággal) és tizen- negyedik életévét betöltötte, de 50 évnél nem idősebb, 1905. december 31-től kezdve azonban már csak azok léphet- nek be, a kik 35 évesek még el nem multak. Felvétel vegett a községi előljáráságnál kell jelentkezni. A fel- vételi díj fejében az, a ki még nem mult el 35 éves, 2 koronát fizet, a ki pedig már 35 évesnél idősebb, 4 koronát tartozik fizetni. A ki a segítő pénztárra vonat- kozo összes tudnivalókat ismerni kívánja, levelező-lapon kérhet egy ismertetőt a pénztár központi igazgatóságától (Országos Gazdasági Munkás és Cselédszegélypénztár Budapest, V. ker. Nador-utca 32.) és ingyen küldenek neki egy olyan könyvet, mely az emberbaráti intézmény egész terjedelmében megismerteti.

Megindult hajózás. A dunagőzhajózási-társá- ság szegedi ügynöksége értesíti a közönséget, hogy az árufelvetel az összes állomásokra február 27-én meg- kezdődött. Szalk, Apostag, Kubin, Milanovatz és Török- Kanizsa állomások megszűntek; míg ellenben Arnsdorf, Drüstern, Mantern a d. és Duna-Vesce állomások megnyitják a forgalom számára. O-Kanizsa eddigi állo- mas megálló helylyé változtatott át s mint ilyenre a küldemények csakis bérmentve adhatók fel.

Vásár-hirdetmény. A legközelebbi újdéki országos vásár 1902. évi március hó 22., 23. és 24-én fog megtartatni, melyre sertések és egyéb állatoknak, vészmentes helyekről való felbajtása (Horvát-Szlavonor- szagot kivéve) meg van engedve. Újvidék, 1902. március hó 6-án. Rendőrfőkapitányság.

Két hivataláb Dr. BITT H 45. v. ad 52. igt. sz. H

A zombor menesztett k tétlik, hogy bolthelyiségek delelőtt 11 los helyisége bérbe fog ad Az erre ség pénztári betekinthetők Zombor.

2-1 1083. szám. kig. 1902.

Pály A bács-alm elhalalozas folyta pályazatot hiuce alatt elnyerni § a, illetve az felszerelt kérvén ho 6-aig ana érkezett folyamod Az orvos a lizetes. Latogatasu fillér; halottkand Mindazon k állami adója a h a közsegi orvos Kelt Bacs A

3-1 1928. szám. kig. 1901.

Pályázat Gakova köz számu határozata ségi (közöndü) kö a 610/közy. 189 alapján való fen könyvek készitese Felkerjttk a kérdéses szakmú közsegi elüljárás sziveskedjenek. A törzskönyv Gakova, 190

999/kig. 1902. sz. Pályá Uj-Palanka debe jött közsegi 20-iki hataridőve lyazni obajtokat, s szerelt kérvénylke Az állas java részletekben. Palánkán, 19

2-1 285. szám. kig. 1902.

Hi A Krusevlya évi javadalmazasu zaton kívül — sz gyalogrendőri állas Felbivttk azo hogy kérvénylket delet 7. § aban me szerint Krusevlya 3 folyó évi marc később vagy mas nem lehetnek. Krusevlya, 1 Csilhas Jözse jegyző.

Két jó házból való fu lapunk kiadó hivatalában tanoncnul felvétetik.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

45. v. szám ex 1902.
ad 52. igt.

Hirdetmény.

A zombori gör. kel. szerb egyházközség által menesztett küldöttség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Szent-György-téren levő összes bolthelyiségek **folyo évi április hó 6-án délelőtt 11 órakor** az egyházközség hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az erre vonatkozó feltételek az egyházközség pénztári hivatalában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zombor, 1902. évi március hó 10-én.

A kiküldött bizottság nevében:

Vukicsevits B. Pál,

2—1 a g. k. szerb egyházközség pénztárnoka.

1083. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A bács-almási járáshoz tartozó Melykut községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a alapján felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 6-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett pályaművek figyelmen kívül fognak hagyatni.

Az orvos javadalmazása 1600 korona évi készpénz fizetés.

Látogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 korona 20 fillér; halottkémlesi díj 40 fillér.

Mindazon községi lakosokat, kiknek évi egyenes állami adója a husz koronát meg nem haladja, köteles a községi orvos ingyen gyógykezeltetni.

Kelt Bács-Almásán, 1902. évi március hó 3-án.

Ifj. Szutrély Lipót,

3—1 főszolgabíró.

1928. szám.
kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Gákova község képviselőtestületének 10/kgy. 1902. számú határozata folytán a község határában lévő községi (közúti) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére pályázatot hirdetünk.

Felkérjük az okleveles mérnök urakat, hogy a kérdéses szakmunkára vonatkozó ajánlataikat alulírott községi eljárási útnál **folyo hó 25-ig** benyújtani sziveskedjenek.

A törzskönyvezendő utak hossza 25 kilométer. Gákova, 1902. évi március hó 7-én.

Gákova község eljárási útsága.

999/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Palánka községében lemondás folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra **március hó 20-iki** határidővel pályázatot hirdetnek. Felhívom pályázni óhajtókat, miszerint minősítési okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi március hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Szerb nyelv ismerete előnyt szolgál. Hódásghon, 1902. évi március hó 3-án.

Szemző Károly,

3—1 főszolgabíró.

1367. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Bács-Madaras községben lemondás folytán megüresedett községi szülészeti állásra pályázatot hirdetek és felhívom folyamodni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyo évi március hó 25-ig** terjesszék be, mert az elkésve érkező kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Ezen állás javadalmazása szabályrendeletileg megállapított évi 160 korona készpénz a községi pénztárból évnegyedenként utólag fizetve; továbbá minden egyes szülési esetben 80 fillér.

Bács-Almásán, 1902. évi március hó 4-én.

SZUTRÉLY,

2—1 főszolgabíró.

3138. szám.
kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Bács-Bodrogh vármegye zsabalyai járásában fekvő Zsabalya község községi és közúti utai Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 610/1897. közgy. szám alatt alkotott szabályrendelete irányvelei szerint elkészíttetni és törzskönyveztetni elhatározatván, felkérnek mindazon okleveles mérnök urakat, kik eme munkálattal elkészítését elvállalni óhajtják, miszerint erre vonatkozó ajánlataikat költségvetéseik kapcsán legkésőbb **folyo évi március hó 20-iki napjáig** alulírott eljárási útnál benyújtani sziveskedjenek.

Zsabalyán, 1902. évi február hó 24-én.

Az eljárási útsága.

3—3

20. szám.
kig. 1901.

Ujabbí árlejtési hirdetmény.

Mintán az építendő községi kisdudóda felépítésére vonatkozó és folyó évi február hó 17-én Bács-Madarason megtartott nyilvános szóbeli árlejtés sikerre nem vezetvén, tehát annak újbóli biztosítására az alább következő újabbí árlejtési hirdetményt becsajítja ki az eljárási útsága, hogy az újabbí árlejtés **folyo évi március hó 20-án délelőtt 10 órakor** Bács-Madaras községében fog megtartatni. A kisdudóda felépítési költségei 17,748 kor. 98 fillér eredetileg megállapított előirányzati költség helyett a községi képviselőtestületnek 2/közgy. 1902. szám alatt hozott határozata folytán 19,523 korona 87 fillérnyi összegben irányoztatnak elő.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek megfelelőleg 10%-nyi bnatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban letenni tartoznak.

Vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csak a nagyságos alispán ur jóváhagyása után lesz kötelező. Vállalkozó köteles bnatpénzt az árlejtés megtörténte után 8 nap alatt 2000 koronára kiegészíteni, mely összeg a vállalkozó karára és veszélyére gyümölcsötvetés végett a bajai takarékpénztárba fog elhelyeztetni. Vállalkozó bnatpénze csak külön alispáni utalványra fog kiadni. Vállalkozó tartozik az építendő községi óvadat 1902. évi október hó 30-ig teljesen elkészíteni s azt az eljárási útsága rendelkezésére becsajítani.

Az építési tervek és költségvetések, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bács-Madarason, 1902. évi március hó 4-én.

Vidákovits Balázs, **Hartyányi Ilés,**
jegyző. 2—1 bíró.

1760. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Kiszács község képviselőtestületének 27/kgy. 1902. sz. határozata folytán a község határában lévő községi (közúti) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére — az 1890. évi I. t. c., valamint a 610/kgy. 1897. sz. vármegyei szabályrendelet 3. §-ban foglaltak szoros betartása mellett — evvel pályázatot hirdetnek.

Ennél fogva felkérnek mindazon okleveles mérnök urakat, hogy a kérdéses szakmunkára vonatkozó ajánlataikat **folyo évi március hó 20-ig** alulírott községi eljárási útsághoz benyújtani sziveskedjenek, megjegyezzük, hogy a szükséges fuvarokat, munkásokat és eszközöket is a vállalkozó mérnök urak tartoznak feladni, illetve beszerezni.

Kiszácsán, 1902. évi február hó 25-én.

Wodring Ágoston, **Szabados Misó,**
jegyző. 3—3 bíró.

902. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Kula községében előléptetés folytán üresedésbe jött és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott községi I-ső irnoki állásra és az esetleg ezen állás betöltése által megüresülő községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám **1902. évi április hó 1-sejéig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezettek figyelembe nem fogom venni. Bács Kula, 1902. évi február hó 1-én.

Dr. Széchényi,

3—2 főszolgabíró.

1078. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Lality községben lemondás folytán megüresedett s 1000 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel javadalmazott községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1902. évi március hó 25-éig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fognak. Szerb nyelvet beszélők előnyben részesülnek. Hódásghon, 1902. évi február hó 27-én.

Szemző Károly,

3—3 főszolgabíró.

339. szám.
kig. 1902.

Árverési hirdetmény.

O-Kanizsa nagyközség eljárási útsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező **vadászati jog**, négy vadászati körre osztva, az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében és a képviselőtestület 57/jkvi 1902. számú határozatában foglalt feltétel mellett, 1902. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 egymást követő évre, vagyis 1908. évi augusztus hó 1-ig, **folyo évi március hó 17-én délelőtt 10 órakor** O-Kanizsa községében nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

O-Kanizsán, 1902. évi március hó 1-én.

Laczkovits Károly, **Popovits György,**
közs. jegyző. 3—2 közs. bíró.

ak: Váro-
c várm-
e betegség
gyorsan
s körökön
n ment a
atalt meg-
kor teljes
tily nagy
ca járdái
ggal egy,
yaszházba
az Onk
; a Kath.
ör, minde-
ó becsel
gyáskart
templom-
telet volt.
plébánia
a családi
ntán az
y bökész
y hatásos
e. — Az
pagy va-
egyszerű,
juttatott
s. Igy a
festészet-
illárt. Az
oltágyelet
diszes

ácskai
Casein-
miniszter
kezetekre,
esítéséhez
e azonban
vetkezete
Caseinné
etkezetek
y évente
k, a fent
évedésből
ily értel-
ert, hogy
t dugába
nthogy a
értéstelet
askodni.
ak egyik
en sovány

alják azt
szabály-
bíroságok.
ai alapján
törvény-
elet, hogy
rendelet
k kihágási
k eléggé
gyva uta-
mindjárt a
e a felme-
fel tudat-
akarathol
nyek figye-
ját alkal-

k alapján
01. január
eseledek
hogy a
resménye-
löl, hogy
omkenye-
it, a kiket
nkint egy
leset kö-
0 korona
es, tisztos
évi tag-
ig havon-
ves kora-
látat nem
denkorra
legalább
evig volt
m maradt.
A segítő
y nő be-
iparos is,
és tizen-
ebb, 1905.
k lephet-
Felvetel
ni. A fel-
5 éves, 2
ősebb, 4
ra vonat-
ező-lapon
gatósága-
lypénztár
küldenek
ntézményt

zasi-tarsa
hogy az
-en meg-
-en Török-
Arnsdorf,
Almasok
digi allo-
lyeure a

ujvideki
és 24-en
latoknak,
zlavonor-
02. már-

Végladás.

Néh. apám **Engel Adolf** által 40 év óta vezetett

fűszer és rövidárúüzlet

ujjonnan rendezem be, és azt saját cégem alatt folytatólag vezetendő, még e hó folyamán megnyitom, minél fogva Kossuth Lajos-utcában lévő

női és férfi divatárúüzletemet véglegesen eladom.

Teljes tisztelettel

ENGEL MÓR.

Végladás.

178. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Wekerlefalva községében elbocsátás folytán megterjedett gyalogrendőrvetési állásra pályázat nyitattik. Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet 7. §-ában előírt, szabályszerűen felszerelt, magyar honpolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségüket s a magyar és német nyelvnek szó- és írásbeli tökéletes tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulírt községi elhárításnál **folyó évi március hó 20-ig** nyújtsák be, mivel a későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona, melyből a megválasztandó a rubázatot önmaga tartozik beszerezni, a fegyverzetet és egyéb felszerelési cikkeket azonban a község adja.

Wekerlefalván, 1902. évi március hó 2. án.

Benyács Simon, **Weber Mátyás,**
jegyző. 3-2 bíró.

Legfinomabb

Cuba

Jamaika

Gyöngy

Mocca

Arany Jáva

1 kilo 4 korona.

Santos

Santos gyöngy

1 kilo 2 korona 80 fillér.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

Vidékre postán szállítva 1 kilo 16 fillérrel drágább. 25-20

Faépitmények

rothadását, azokon gombaképződést legbiztosabban megakadályoz, falgombát, faldvességet legbiztosabban kiirt a

BÁRDOS és BRACHFELD

budapesti műszaki nagykereskedő cég törvényileg védett

AREFACTOR

gyártmánya.

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál:

DIETZGEN IMRE FIAI

vas- és fűszerkereskedése

UJVIDÉKEN.

6-2

Jakobb József igazgató-igazgatójánál Bács-Breszlovácon különféle, Zombor és vidékén (a Közép-Bácskán) bevált legnemesebb és legjobb fajú **gyümölcsfák**, u. m.: nyári, őszi és téli **alma** (Bismark-alma, arany parmen, raneták), **körték, szilvák**, legnagyobb **zöldringló** (Reineclande d'Angouleme, — több fajú (legkorábban és egészen későn érők is) **kajszinbarackok**, legnagyobb gyümölcsös **birsalma** (gyökérnemes), nagy-szemű fekete vagy piros **meggy**, — 2-6 éves rendkívül gazdag gyökérzetű **diófa-csemeték** (a diók vékonybélnek, könnyűtörtek és telibelték), — **cseresznyék** legjobb fajokban (badacsonyi óriás fekete ropogós és gemersdorfi igen nagy piros ropogós), — sok fajú **őszibarackfa-ajtványok** (duránci és magvaváló, közitk már cseresznyével érő), — legnagyobb gyümölcsös, hosszútűrt **ribizke**, piros és feher nagy-szemű **pöszméte** (egres) (Wihams industry), folyton termő piros **málna** (Himbeern). A gyümölcsfák névvel ellátott (autentikus) törpe vagy magas drbja 40-100 fillér. Ribizke vagy egres (erős bozontos példányok) drbja 20 fillér. Málna drbja 4 fillér. **Szamóca** (földi-eper) csak nagy gyümölcsös korán érő 10 drb 10 fillér. Nemesített 1-3 éves közép- és magastörzsű szabadban nevelt **rózsák**, a legkedveltebb és leghálásabb fajok, u. m.: Marshall Niel, Fatime (sötétpiros), Kapitén Christi, Lafrance, Madame la Baronne de Rothschild, Sultanin of. Zanzibar, Reve d'or, Etoile de Lyon, Olean-der, Hajnald Lajos stb. bő gyökérzetű és szép kifejtett koronával, drbja 60-80 fillér. **Nemes mandula** (óriási és papirbélű). **Gömb- és piramis-ákác** (6-7 láb magas koronába ojtott igen erős törzsű és szép koronájú) drbja az erősség szerint 160 fillértől 200 fillérig. **Ojtógalyak** bármely gyümölcsfajból drbja 6-12 szemmel 4 fillér. Aki többféle gyümölcsessel kíván rendelkezni — úgy hogy kertjéből egész éven át érett gyümölcsöt kapjon — legjobb, ha a kiválasztást reám bizza; csupán csak azt tessék jelezni, hogy hány drb kórte, alma, cseresznye stb. mást kíván. Én csak legkiválóbb és teljesen bevált fajokból fogom a rendelést összeállítani, úgy hogy abban nyári, őszi és téli gyümölcs képviselve legyen.

3-3

Zárszámadási kimutatása

Bevételek. a zombori jótékony magyar nőegylet pénztárának az 1901-ik évi bevételek és kiadásokról. Kiadások.

Pénztári maradvány 1900. évről készpénzben	495 52	Szegények segélyezése és pedig:	
Nőegyleti tagok által befizetett tagsági díjak	1287 —	a) egyszer és mindenkorra	402 60
A zombori takarékpénztár adománya szegény gyermekek felruházására	400 —	b) állandóan egész évre	1522 —
Zombor szab. kir. város adománya ugyanazon célra	424 —	c) tüzelőfára a téli időszakban	334 —
Magán adakozások szintén azon célra	296 —	d) iskolás gyermekeknek be- íratás s. a. t.	21 —
Február hó 6. án tartott dominó-bál tiszta jövedelme	325 80	Szegény gyermekek felruházására (külön számadás)	2279 60
A takarékpénztárból időnként ellátásra felvett	1000 —	A zombori takarékpénztárba elhelyeztetett	1193 92
A takarékpénztárban elhelyezett összegek kamatai	1050 61	Az egyleti szolgáné évi bére	1650 61
A takarékpénztár adománya utáni kamat	14 12	Nyomatványokért	80 —
„Páduai szent Antal kenyér“ címen kiosztás végett átvett szeretetadományok	2217 54	„Páduai szent Antal kenyér“ címen a zombori róm. kath. szegényeknek kiosztott (külön elszámolás alatt)	13 40
Múlt évi pénztármaradvány	1 46	A fenti címen a zombori takarékpénztárba elhelyezve	4 67
Az elhelyezett összegek utáni kamatok	4 67	Összes kiadás	7441 20
Összes bevétel	7516 72	„Páduai szent Antal kenyér“ pénztármaradványa a zombori takarékpénztárban van elhelyezve	4 67
Levonva a kiadást	7441 20		
Maradt 1901. év végén készpénzben	75 52		
Ebbez hozzáadva:			
A zombori takarékpénztárban elhelyezve levő	23571 58		
A magyar vöröskereszt 2 sorsjegye (sorszám 4648., 46. és 54. szám)	20 —		
Az egylet vagyona 1901. év végén	23667 10		

Zombor, 1901. évi december hó 31-én.

Mihályi Jánosné, egyleti alelnök. **Donoszlovits József,** számadó.

A főkönyv szerint készült zárszámadási kivonat megvizsgáltván, helyesnek találtott.

Zombor, 1902. évi február hó 13. án.

Dekker Pálné, **Megyesi Ferenc,** **Szűts Károlyné.**
titkár.

Tavaszi újdonságok.

PÁRISI ÁRÚHÁZ

Zomborban, (korzó) a nagytózsde mellett.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

a legdivatosabb tavaszi újdonságok

megérkeztek:

angol és francia női kelmék,

BATISZTOK ÚJ DISZEK

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

Teljes tisztelettel

Tuna Gusztáv.

10-2

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Pompás, üdítő sörítal.

Haggenmacher-féle

Góliát Maláta Sör

a legfinomabb sörítal, üdítő és tápláló.

1899. évi Állami Arany érem.

Dr. **Telbisz János** kir. kereskedelmi törvényszéki vegyész szakértői véleménye ez: 3-3

„Vizsgálatom alapján kinyilvánítom, hogy a „Haggenmacher-féle Góliát Maláta sört“ magas foku maláta kivonat és kiváló maláta cukor tartalma miatt a legkitűnőbb maláta sör“.

Kapható:

Antits A. M.-nál

Zomborban,
Széchenyi-körut.

Telefon-szám 54.

Pompás, üdítő sörítal.

Zárszámadási kimutatása

Bevételek. a zombori jótékony magyar nőegylet pénztárának az 1901-ik évi bevételek és kiadásokról. Kiadások.

Pénztári maradvány 1900. évről készpénzben	495 52	Szegények segélyezése és pedig:	
Nőegyleti tagok által befizetett tagsági díjak	1287 —	a) egyszer és mindenkorra	402 60
A zombori takarékpénztár adománya szegény gyermekek felruházására	400 —	b) állandóan egész évre	1522 —
Zombor szab. kir. város adománya ugyanazon célra	424 —	c) tüzelőfára a téli időszakban	334 —
Magán adakozások szintén azon célra	296 —	d) iskolás gyermekeknek be- íratás s. a. t.	21 —
Február hó 6. án tartott dominó-bál tiszta jövedelme	325 80	Szegény gyermekek felruházására (külön számadás)	2279 60
A takarékpénztárból időnként ellátásra felvett	1000 —	A zombori takarékpénztárba elhelyeztetett	1193 92
A takarékpénztárban elhelyezett összegek kamatai	1050 61	Az egyleti szolgáné évi bére	1650 61
A takarékpénztár adománya utáni kamat	14 12	Nyomatványokért	80 —
„Páduai szent Antal kenyér“ címen kiosztás végett átvett szeretetadományok	2217 54	„Páduai szent Antal kenyér“ címen a zombori róm. kath. szegényeknek kiosztott (külön elszámolás alatt)	13 40
Múlt évi pénztármaradvány	1 46	A fenti címen a zombori takarékpénztárba elhelyezve	4 67
Az elhelyezett összegek utáni kamatok	4 67	Összes kiadás	7441 20
Összes bevétel	7516 72	„Páduai szent Antal kenyér“ pénztármaradványa a zombori takarékpénztárban van elhelyezve	4 67
Levonva a kiadást	7441 20		
Maradt 1901. év végén készpénzben	75 52		
Ebbez hozzáadva:			
A zombori takarékpénztárban elhelyezve levő	23571 58		
A magyar vöröskereszt 2 sorsjegye (sorszám 4648., 46. és 54. szám)	20 —		
Az egylet vagyona 1901. év végén	23667 10		

Zombor, 1901. évi december hó 31-én.

Mihályi Jánosné, egyleti alelnök. **Donoszlovits József,** számadó.

A főkönyv szerint készült zárszámadási kivonat megvizsgáltván, helyesnek találtott.

Zombor, 1902. évi február hó 13. án.

Dekker Pálné, **Megyesi Ferenc,** **Szűts Károlyné.**
titkár.

Tavaszi újdonságok.

PÁRISI ÁRÚHÁZ

Zomborban, (korzó) a nagytózsde mellett.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

a legdivatosabb tavaszi újdonságok

megérkeztek:

angol és francia női kelmék,

BATISZTOK ÚJ DISZEK

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

Teljes tisztelettel

Tuna Gusztáv.

10-2

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

XXV.

Egyes

Egy

Arany

ez ünne

De hisz

nem fele

felede

nap képe

felede

földjén a

csillag fény

völgyek öle

emberré.

Ugy tet

vének meg

mintha hall

születésnek

Az eg

násban és é

vagyunk.

Légy o

talva és dic

Emlékez

gyart arra,

ragaszkodjék

kintély vonz

A

Jósolt

Jósolt

Neken

Élni ak

Kakul

Nem ha

Ugy-e h

Nem tú

Harmin

Addig.

A szerel

Trischler

A hatalm

meg szívet és

szerelme lehet.

gyógyítsa meg

csokkal fizeti.

Ez a mély

valóját és erőt